

Screening deliria: The Confusion Assessment Method for the Intensive Care Unit (CAM ICUcz)

PhDr. Milena Košťálová^{1,2}

¹Neurologická klinika LF MU a FN, Brno

²Výzkumná skupina Aplikované neurovědy, Středoevropský technologický institut, CEITEC MU, Brno

Syndrom deliria je častá akutní porucha duševního stavu a chování, vyskytující se zvláště u nemocných vyššího věku s organickým mozgovým postižením. Negativně ovlivňuje mortalitu, morbiditu, zvyšuje náklady na péči a je to život ohrožující stav. Jedná se o poddiagnostikovanou jednotku, která je v současné době předmětem výzkumu. Incidence deliria v podmínkách intenzivní péče je až 60% a u nemocných s umělou plicní ventilací dosahuje až 80%. Očekává se nárůst incidence v souvislosti se stárnutím populace.

Americká psychiatrická asociace stanovila kritéria deliria „Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders“ (2000), která využívají při klinickém vyšetření specialitě.

K diagnostice deliria nespécialistou lze v klinické praxi použít českou verzi testu hodnocení deliria v intenzivní péči The Confusion Assessment Method for the Intensive Care Unit (CAM-ICU). Byl adaptován z dosud nejčastěji používaného standardizovaného nástroje pro detekci deliria odborníky mimo psychiatrii. Definitivní česká verze je umístěna na webových stránkách ICU Delirium and Cognitive Impairment Study Group ([www.ICUdelirium.org](http://www.icudelirium.org)). (http://www.icudelirium.org/docs/CAM_ICU_training_Czech.pdf).

Test je jednoduchý a snadno proveditelný. Nevyžaduje verbální odpověď, pacient může odpovídat nonverbálně prostřednictvím předem dohodnutých signálů ve významu „ano – ne“.

Vyšetření testem netrvá déle než 3–5 minut, je jednoduchý a proveditelný u lůžka.

Praktické zkušenosti s aplikací CAM-ICUcz u pacientů po cévní mozkové příhodě potvrdily, že test může po předchozím zácviu administrovat zdravotnický pracovník s lékařským i nelékařským vzděláním bez erudice v neuropsychologickém testování včetně zdravotních sester. Pokud jsou splněna kritéria proveditelnosti testu (absence hlubší kvantitativní poruchy vědomí a možnost jednoduché komunikace), je použitelný i u kriticky nemocných včetně pacientů na umělé plicní ventilaci. Validovaná česká verze (CAM-ICUcz) má vysokou senzitivitu i specifitu oproti demenci, depresi i schizofrenii.

Hodnocení deliria Testem CAM ICU cz je dvoustupňové:

- prvním krokem je zhodnocení stupně vigily (bdělosti) a agitovanosti pomocí validované škály The Richmond Agitation and Sedation Scale (RASS)
- druhým krokem testu CAM-ICUcz je hodnocení přítomnosti deliria. Východisko tvoří kritéria deliria dle Americké psychiatrické asociace a škála je konstruována tak, že pozitivita deliria je podmíněna přítomností rychlého nástupu změny vědomí a/nebo psychického stavu nebo jejich fluktuace. sluchovým nebo zrakovým testem detekujeme přítomnost poruchy pozornosti; dále sledujeme buď přítomnost dezorganizace

myšlení nebo narušenou aktuální úroveň vigily a psychomotorické aktivity, která odpovídá hodnotě RASS jiné než 0

CAM-ICUcz je vhodným screeningovým nástrojem pro detekci deliria v akutní intenzivní péči. Problematické zůstává testování pacientů s afázií, kteří mají narušené rozumění.

Literatura

1. Bednařík J, Košťálová M, Sechovský H. CAM-ICU: Czech version [cited 2009 Dec 21]. Dostupné z URL: http://www.icudelirium.org/docs/CAM_ICU_training_Czech.pdf.
2. Mitášová A, Bednařík J, Košťálová M, Michalčáková R, Ježková M, Kašpárek T, Skutilová S, Straževská L, Šályová P, Šíkolová V, Šrámková L. Standardizace české verze The Confusion Assessment Method for the Intensive Care Unit (CAM-ICUcz) – screeningového testu pro detekci deliria v intenzivní péči. *Cesk Slov Neurol N* 2010; 73/106(3): 258–266.
3. Mitasova A, Kostalova M, Bednarik J, Michalcakova R, Kasparek T, Balabanova P, Dusek L, Vohanka S, Ely EW. Post-stroke delirium incidence and outcomes: Validation of the CAM-ICU. *Crit Care Med* 2011; Oct 13. (Epub ahead of print; 2012 Vol 40, No 2).

Vytvořeno s podporou grantového projektu IGA MZČR č. NS10216–3/2009 s názvem „Diagnostika a patofyziologie deliria v intenzivní a pooperační péči“.

PhDr. Milena Košťálová
Neurologická klinika LF MU a FN
Jihlavská 20, 625 00 Brno
mkostal@fnbrno.cz

